

JAZZFLITS

DE JAZZNIEWSBRIEF

11 maart 2007
5de jaargang, nummer 5

CONCERTVERSLAG I COMPANI'S CIRCUSISM ADEMBENEMEND

In LUX te Nijmegen vond 18 februari de première plaats van het nieuwe project Circusism van saxofonist Bo van de Graaf. In een adembenemend circusprogramma compleet met acrobaten, clowns en wilde dieren, alles verbeeld door muzieknoten en film en bij elkaar gepaard door de Italiaanse spreekstalmeester Sara Ercoli, leverden elf filmmakers, vijf componisten, Sonny Rollins en I Compagni een muziekfilm-productie die gehoord en gezien mag worden. Op de foto Bo van de Graaf (voor) en Sonny Rollins (achter). Op 23 maart in het Bimhuis en daarna nog in het hele land. Gaat dat zien! (Foto en tekst: Tom Beetz)

NIEUWSSELECTIE COLLEGA'S NEMEN AFSCHIED VAN MICHAEL BRECKER

Tijdens een herdenkingsbijeenkomst hebben familie en collega's 20 februari te New York afscheid genomen van saxofonist Michael Brecker. Brecker stierf 13 januari aan de gevolgen van leukemie.

Onder anderen Dave Liebman, broer Randy Brecker, Pat Metheny, Herbie Hancock en Paul Simon leverden een muzikale bijdrage aan de herdenking.

..vervolg op pagina 16

IN DIT NUMMER

Nieuws	pg 1
Boekbespreking	pg 6
- Topfotografen (Jan. J. Mulder)	
Platenrecensies	pg 7
- Sonny Rollins, Wynton Marsalis, Stephen Riley, The Leaders, Charles Mingus, Diamond Five, David Smith, Jackie McLean, Brad Shepik, Fats Navarro e.a.	
Concertverslagen	pg 12
- Corrie van Binsbergens Cram, Olaf Tarenskeen, Available Jelly, Kai von Rosenberg/Sanny van Vliet e.a.	
En verder	
- In Memoriam Leroy Jenkins (Han Schulte)	pg 4
- Lüdeke Straightahead	pg 5
- Jazzradio Top 10	pg 14
- In Memoriam Peggy Gilbert (Han Schulte)	pg 15
- New York Calling: James Moody (Paul Blair)	pg 16

SONNY ROLLINS MAAKT MAANDELIJKSE VIDEO VOOR FANS

Fans van saxofonist Sonny Rollins kunnen hem dit jaar maandelijks in een nieuwe video aanschouwen. De films worden via zijn website en YouTube vertoond en zijn ook als podcast te downloaden.

In de films wordt Rollins belicht door medemusici, vrienden, familie of komt hij zelf aan het woord. Ook zijn fragmenten van nieuwe en oude optredens te zien, gelardeerd met bliken achter de schermen. Elke 23ste van de maand komt een nieuwe aflevering beschikbaar. Deze maand wordt verslag gedaan van een ontmoeting van Rollins met vier jeugdige fans en in april staat de saxofonist stil bij 'Miles, Monk and Trane'. Begin volgend jaar verschijnen alle afleveringen van 2007 op dvd.

(www.sonnyrollins.com)

TRIO REIN DE GRAAFF OPENT NIEUWE CONCERTREEKS IN ARTIS AMSTERDAM

Het trio Rein de Graaff plus de tenoristen, de Amerikaan Scott Hamilton, Sjoerd Dijkhuizen en Jan Menu, geven 11 april de aftrap van de nieuwe Amsterdamse concertreeks 'Jazz at the ZOO'. In deze reeks gaan Nederlandse en buitenlandse artiesten optreden in de Koningszaal (275 plaatsen) van Artis.

De volgende concerten van 'Jazz at the ZOO' zijn in de maanden mei en juni, en na de zomerpauze, september en oktober. Concerten vinden steeds plaats op de tweede donderdag. De aanvang is 20.30 uur en er worden altijd twee sets gespeeld. De programmering van de komende concerten wordt binnenkort bekendgemaakt.

De organisatie van de concerten ligt in handen van de Stichting Jazz at the ZOO. Het bestuur van deze stichting bestaat uit Hans Loonstijn (organisatie/programmering), Paul van Roon en Eugene Alyan. Verdere info (tickets, restaurant etc.) via www.jazzatthezoo.nl.

JAZZFLITS nummer 6 staat 25 maart op www.jazzflits.nl

PODIA

HISTORISCH PODIUM KANSAS CITY DOOR DROOGLEGGING IN BESTAAN BEDREIGD

Het jazzpodium van The Mutual Musicians Foundation in Kansas City dreigt de deuren te moeten sluiten omdat er niet langer alcoholische drank mag worden geschonken. De jazzclub bestaat al sinds de jaren dertig en Count Basie was er kind aan huis.

Op het podium vinden al sinds decennia elk weekend in de nachtelijke uren (van 01.00 tot 05.00 uur) jamsessions plaats. Alhoewel er geen vergunning was, werd de verkoop van sterke drank tot eind vorig jaar oogluikend toegestaan. Het podium kreeg echter in september bezoek van twee politieagenten, die 'ontdekten' dat zonder vergunning werd geschonken en ook nog eens veel later dan elders in de stad. Dit leidde tot een tijdelijke sluiting. Alsnog een vergunning aanvragen is zinloos omdat het gebouw zich in de nabijheid van een kerk bevindt en in Kansas City in de buurt van kerken geen alcohol mag worden geschonken. Bovendien moet volgens de regels de laatste ronde al om 01.30 uur worden aangekondigd en dat is een half uur na openingstijd van de club. Ook gratis alcohol verstrekken en daarvoor een vrijwillige bijdrage vragen is geen optie. Het eerste mag, maar niet in combinatie met het tweede.

Recentelijk heropende de club alcoholvrij, maar het aantal bezoekers is sterk afgenomen. Veel afhakers waren meer feestvierder dan muzikliefhebber en kwamen alleen vanwege de nachtelijke alcohol. Maar ook muzikliefhebbers blijven thuis, omdat ze geen muziktoeslag willen betalen op cola en koffie. De jazzclub hoopt door het programmeren van kwaliteit niettemin te kunnen overleven.

The Mutual Musicians Foundation werd negentig jaar geleden opgericht als vakbond voor zwarte musici. Het podium van de bond is een van de laatste overblijfselen van het eens bloeiende jazzdistrict '18th and Vine'. Het figureerde in 1995 prominent in Bruce Rickers film 'The Last of the Blue Devils', waarin de geschiedenis van de jazz in Kansas City werd verteld. Het gebouw is door het stadsbestuur als historisch geïdentificeerd en biedt ook oefenruimte voor musici. Het district '18th and Vine' telt heden ten dage nog maar één andere jazzclub en verder doet het American Jazz Museum nog aan de vervlogen tijden herinneren.

MAAR BEPERKT AANTAL BREDASE MUSICI OP BREDAZAZZ FESTIVAL

Tijdens het komend Breda Jazz Festival zullen minder Bredase muzikanten optreden dan de organisatie zou willen. Hoewel zij in de beginjaren de drijvende kracht achter het festival waren, ontbreekt het lokaal nu aan de benodigde kwaliteit, zegt festivalorganisator Antoine Trommelen in BN/De Stem van 12 februari.

Het Bredase festival wordt dit jaar voor de 37ste keer gehouden, van 17 tot en met 20 mei. Onder anderen Warren Vaché (trompet, cornet), Harry Allen (saxofoon) en John Allred (trombone) staan op het programma. Ook is er een eerbetoon aan de altsaxofonisten Johnny Hodges en Benny Carter. De organisatie verwacht dit jaar tegen de tweehonderd concerten te programmeren. Ongeveer zeshonderd muzikanten zullen naar schatting op de diverse podia musiceren.

NIEUWSFLITSEN

Terenche Blanchard – Trompettist Terenche Blanchard gaat de muziek maken voor de film 'Talk to Me', een verfilming van het leven van de Amerikaanse jaren zestig-activist Ralph Greene. Blanchard maakte al muziek voor tientallen films en televisieseries. Hij werkte veel samen met regisseur Spike Lee.

Compositiewedstrijd 2007 – De inschrijving voor de Compositiewedstrijd 2007 van Jazz Hoeilaart en SABAM, de Belgische auteursrechtenorganisatie, is geopend. Alle Belgische jazzcomponisten kunnen tot 22 juni een nog niet gepubliceerd jazzthema insturen. De winnaar krijgt 2.000 euro en zijn of haar thema wordt in september als verplicht nummer uitgevoerd door de finalisten van de wedstrijd Jazz Hoeilaart.

April jazzmaand – Evenals in de VS is in Estland de maand april voortaan jazzmaand ('jazzikuu'). Tijdens de eerste editie staan onder meer een competitie om de Young Jazz Talent Award, schoolconcerten, lezingen, tentoonstellingen en radio- en televisieprogramma's op het programma. Het hoogtepunt van de maand is het Jazzkaar Festival, het grootste jazzfestival van de Baltische staten. Saxofonist Archie Shepp is benoemd tot ambassadeur van de Jazzikuu 2007.

Bestenliste 1/2007 - De cd's 'Live' van het Lynne Arriale Trio, 'The Carnegie Hall Concert' van Keith Jarrett en 'Minsarah' van Florian Weber zijn volgens de jury van de Preis der deutschen Schallplattenkritik de beste jazzplaten van de laatste drie maanden. Ze staan genoteerd op de eerste Bestenliste van dit jaar, die op 15 februari verscheen. De Bestenliste wordt een aantal keren per jaar samengesteld door Duitse muziekcritici en heeft de bedoeling het publiek te helpen bij zijn platenkeus.

Ornette Coleman – Vanwege de goede ontvangst van zijn cd 'Sound Grammar', heeft het Amerikaanse label Walter een onbekende plaat van saxofonist Ornette Coleman opnieuw uitgebracht. Het gaat om het album 'To Whom Who Keeps a Record', dat tot nu toe midden jaren zeventig alleen in Japan werd uitgebracht. De opnamen van de plaat maakte Coleman rond 1960 in drie sessies met onder anderen Charlie Haden (b), Billy Higgins (dr) en Don Cherry (tp). Coleman bedacht de titels indertijd vlak voor de release. Tezamen vormen ze de zin 'Music Always Brings Goodness To Us All, P.S. Unless One Has Some Other Motivation For Its Use.'

Wycliffe Gordon - Wycliffe Gordon is een van de speciale gasten tijdens de tweede editie van Slide Factory, het trombonefestival van het Nieuw Trombone Collectief. Op dit festival, dit jaar van 3 tot en met 6 mei in de Doelen te Rotterdam, treffen nationale en internationale trombonisten elkaar. Andere gasten dit jaar zijn Mark Nightingale, het Nieuw Trombone Collectief en de Marinierskapel der Koninklijke Marine. (www.slidefactory.nl)

PODIA VERVOLG SEABOTTOM JAZZFESTIVAL LELYSTAD KEERT NA DRIE JAAR TERUG

Na een pauze van drie jaar keert het Seabottom Jazz-festival in Lelystad terug. Het evenement vindt op 15 en 16 juni voor de vijftiende keer plaats. In ieder geval Frits Landesbergen en Rita Reys treden op.

Het Seabottom Jazzfestival vond altijd plaats in complex Agora, maar dat ging de afgelopen jaren op de schop. De organisatie van het festival kon echter voor die periode geen alternatieve locatie vinden. "Dan zouden we vijf- of zesduizend kaarten moeten verkopen. Het zou te groot van opzet worden", zegt voorzitter Jacques Timmer van de Stichting Jazz-I, organisator van het festival, 15 februari in dagblad De Stentor. Het festival start met een avondlijke opmaat op 15 juni. Een dag later is op vijf podia een keur aan artiesten te beluisteren, van veelbelovende nieuwkomers tot gevestigde namen. De organisatie hoopt op zo'n 1.500 bezoekers.

DEEL OPBRENGST JAZZ GARDEN PARTY GESTOLEN

Zo'n 4.000 euro van de opbrengst van de Jazz Garden Party is 14 februari gestolen bij het Baarnse Bomen-centrum Nederland, waar dit evenement jaarlijks in augustus plaatsvindt. De opbrengst van het festival komt ten goede aan goede doelen. Uit de revenuen van de laatste editie was reeds 35.000 euro verdeeld.

De gestolen gelden dienden als basis voor de komende versie op 25 augustus van de Jazz Garden Party, zo vertelt directeur Blokzijl van het Bomen centrum in het AD van 16 februari: "Het is een groot festival en daar heb je altijd wat geld voor achter de hand." Hij hoopt dat de dief spijt krijgt als hij of zij hoort waarvoor het geld bestemd was.

OVERIG

HIGH SCHOOL BANDS WEER TERUG BIJ MARDI GRAS IN NEW ORLEANS

De high school bands zijn weer terug tijdens de Mardi Gras, het jaarlijkse carnaval in de maand februari te New Orleans, zo meldt de New York Times 20 februari. Vorig jaar moest het feest het zonder deze marching bands stellen, omdat veel scholieren waren geëvacueerd vanwege de orkaan Katrina.

De terugkeer van de high school bands tijdens het carnaval is voor veel bewoners van de stad een teken dat de stad weer opkrabbelt, ook al zijn de orkesten niet meer allemaal in zo'n goede doen als voor de natuurramp. Nogal wat leden zijn hierdoor afgehaakt. Routiniers zijn daarom vervangen door nieuwkomers en dat is te horen: "They're dedicated and they want to play, but they just can't get the notes out right", zegt een jeugdig bandlid. Ook zijn in sommige gevallen verwoeste instrumenten pas recentelijk door nieuwe vervangen, waardoor de repetities lange tijd stil lagen.

High school bands staan in hoog aanzien in de stad. Het lidmaatschap levert prestige op. De bands leveren al decenia goede musici af en houden de muzikale traditie van New Orleans in ere. De muzikanten leren er discipline en dat zorgt er mede voor dat zij hun school niet voortijdig verlaten.

NIEUWSFLITSEN

Larry Willis - Een twintigtal pianisten verzorgde 26 februari in New York een benefietconcert voor collega Larry Willis, wiens huis in Maryland begin januari in vlammen opging. Op 'Pianists Play For Larry' speelden onder anderen Randy Weston, Geri Allen, Don Friedman, Bertha Hope en Jean Michel Pilc. Bezoekers werd een donatie van ten minste twintig dollar gevraagd. Larry Willis heeft tegenwoordig een eigen trio, maar speelde met mensen als Jackie McLean, Stan Getz, Cannonball Adderley, Branford Marsalis, Carla Bley en Steve Swallow. Ook was hij lid van Blood Sweat & Tears.

Rembrandt Frerichs - Pianist Rembrandt Frerichs heeft 2 maart zijn platendebut 'Self Portrait' gepresenteerd. Op de cd staan elf eigen composities, oorspronkelijk bedoeld als filmmuziek. Alle muziek is in één take opgenomen. Frerichs: "De muziek is geïnspireerd door de Indiase en Arabische klassieke muziek, de minimal music en de westerse klassieke muziek van Alban Berg, Grieg en Fauré. En natuurlijk jazz!" Frerichs maakte de plaat met zijn Rembrandt Jazz Trio (Gullig Gudmundsson (b) en Vinsent Planjer (dr)) en speciale gast Jan Menu (ts, ss). 'Self Portrait' is in eigen beheer uitgegeven. (www.rembrandtfrerichs.nl)

Jimmy Rosenberg - Jeroen Berkvens' documentaire 'Rosenberg - De vader, de zoon & het talent' is vanaf 8 maart in de bioscoop te zien. Centrale figuur in de film is de 26-jarige zigeunergitarist Jimmy Rosenberg. Rosenberg is een groot talent en reist in zijn tienerjaren als opvolger van Django Reinhardt de wereld over met musici als Stephane Grapelli en George Benson. Vlak nadat hij als 15-jarige een contract van Sony Classics krijgt aangeboden, wordt zijn vader opgepakt voor moord en ontdekt de gitarist de heroïne. De film geeft een beeld van zijn huidige leven. Rosenberg is herstellende van zijn drugsverslaving op de afgelegen boerderij van zijn moeder. Zijn drie kinderen heeft hij al tijden niet meer gezien. Jimmy Rosenberg werkt momenteel aan een comeback op de podia.

Blue Note Records Festival - Omdat de organisatie op de valreep Elvis Costello met Allen Toussaint voor een optreden op 17 april heeft gestrikt, wordt het komende Gentse Blue Note Records Festival een dag verlengd. Inmiddels is ook bekend dat de Charles Tolliver Big Band en de Del Ferro/Vaganée Group op het festival te horen zullen zijn. De kaartverkoop voor het festival is 1 maart van start gegaan. (www.bluenoterecordsfestival.com)

OVERIG VERVOLG

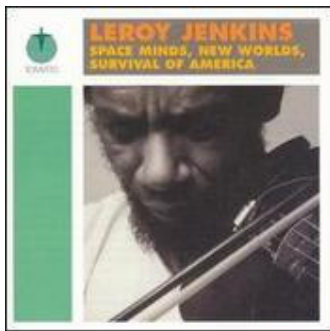
NIEUWE ZOEKMETHODE VINDT GENOTEERDE MUZIEK OP BASIS GEZONGEN MELODIE

Informaticus Rainer Typke heeft een methode ontwikkeld waarmee op internet genoteerde muziek kan worden gevonden die lijkt op een door de computergebruiker gezongen of gespeelde melodie. Zo kunnen MIDI-bestanden en bladmuziek gevonden worden op basis van muzikale inhoud.

Met de huidige internetzoekmachines wordt muziek vooral op basis van titel of artiestennaam gevonden. Het is niet mogelijk om aan de hand van een melodie te zoeken. Het zoekstelsel van Typke is getest op een collectie van bijna 500.000 korte muziekfragmenten die opgenomen zijn in een muziekcatalogus. Doordat de vergelijkingsmethode bestand is tegen variaties in tempo en toonhoogte, kunnen gebruikers hun zoekvraag ook neuriën of fluiten. Typke promoveerde 19 februari aan de Universiteit van Utrecht op zijn zoekmethode.

IN MEMORIAM

Door Han Schulte

VIOLIST LEROY JENKINS: MUZIEK VOOR EEN NIEUWE, ARTISTIEKE WERELD

De klassiek geschoolde avant-garde violist en componist Leroy Jenkins (1932–2007), die zaterdag 24 februari in Manhattan op 74-jarige leeftijd overleed aan longkanker, was een belangrijke schakel tussen de free-jazz in de jaren zestig en zeventig, en de gecomponeerde nieuwe klassieke muziek met improvisaties in de jaren negentig. Alhoewel hij meerdere instrumenten bespeelde – altsax, drums, orgel, fluit en harmonica – was de viool zijn hoofdinstrument, evenals de viola, een altviool. De vrijmaking in de maatschappij van de knellende conventies uit de jaren vijftig, vond niet alleen in de popmuziek plaats, maar ook in de jazz. Ornette Colemans free-jazz in 'The Shape of Jazz To Come' (1959) bracht een complete generatie jonge Afro-Amerikaanse musici tot het inzicht, dat parallel aan de Black Power beweging 'Great Black Music' geschapen moest worden. En de muzikale vrijheid, die avant-gardist John Coltrane had veroverd inclusief de verwerving van een cultstatus, plus het baanbrekende werk van Cecil Taylor en Albert Ayler, waren eveneens inspirerend. Op 26 mei 1965 besloot een groep leergierige 'angry young A-A musicians' in Chicago de coöperatieve organisatie 'Association for the Advancement of Creative Musicians' op te richten. Jenkins, die in de South Side van Chicago was opgegroeid, sloot zich als violist hierbij aan. Viool speelde hij al op

8-jarige leeftijd, maar op de Du Sable Highschool koos hij de altsax bij bandleider Captain Walter Dyett. Met pianiste Ruth Jones, later bekend als zangeres Dinah Washington, trad hij op in de Baptisten kerk St. Luke. Daarna sloot hij zich aan bij het orkest van de Ebenezer Baptist Church, ook in Chicago, waar Dr. O. Frederick de scepter zwaaide. Deze confronteerde hem met de muziek van zwarte componisten als Will Marion Cook en William Grant Still. Op de Florida A&M University studeerde hij compositie bij Bruce Hayden, verdiepte zich in de klassieke violisten en behaalde zijn graad in muziek. Tegelijkertijd verdiende hij geld als saxofonist in r&b-bandjes. Als vioolleraar was hij vijf jaar actief in Mobile, Alabama, maar keerde terug naar Chicago, waar de AACM en een baan als vioolleraar hem wachtten. Met pianist/klarinetist en AACM-president Richard Abrams als leider maakte Jenkins zomer 1967 zijn eerste plaatopname. Het nummer 'The Bird Song' met prachtige declamatie van David Moore op het Delmark-album 'Levels And Degrees Of Light', tekende indrukwekkend het pad, dat Jenkins tot het einde bewandelde: muziek als baanbrekend concept voor een nieuwe tijd. De door hem, Leo Smith en Anthony Braxton in 1967 gestichtte 'Creative Construction Company' brak eveneens met oude elementen als swing en vast metrum. De CCC-aanpak - collectieve improvisatie - greep terug op de oude formules van collectieve improvisatie bij New Orleans orkesten, maar dan in free-fight free-jazz stijl. Dat de voortreffelijke muziek van het CCC, zoals vastgelegd op het Muse-label, verwantschap toonde met die van het Art Ensemble of Chicago, is logisch: alle musici stamden uit het AACM. De meirevolutie in 1968 en de belangstelling voor experimentele muziek bij intellectuelen, deed veel AACM-ers besluiten naar Parijs te gaan, onder wie in 1969 Jenkins en zijn CCC-collega's. Ondanks plaatopnames daar met Archie Shepp, Alan Silva en Braxton, lag het paradijs niet in Parijs. Teruggekeerd in de VS woonde en studeerde Jenkins in 1970 in New York bij Ornette Coleman. In 1971 richtte Leroy het Revolutionary Ensemble op. Dit trio speelde gestructureerde freejazz en nam vijf albums op in de periode 1972-1977, maar optredens waren schaars. In 1975 was Jenkins de leider van het zeventienmans Jazz Composer's Orchestra waarvoor hij het uitgebreide werk 'For Players Only' componeerde. Met Anthony Davis en Andrew Cyrille toerde hij vervolgens door Europa en bezocht in 1978 het North Sea Jazz Festival, waar ook Sonny Rollins en Ornette Coleman optraden. Aangetrokken door de fusingolf en om te bestaan stichtte hij de band Sting, die atonale jazzfunk produceerde, waarbij Ornette Colemans Prime Time als ijkpunt diende. Terwijl hij daarna regelmatig door Europa toerde en daarbij ook ons land bezocht, schoof zijn belangstelling verder op naar het componeren. De laatste decennia maakte hij vooral grote werken in opdracht voor ballet en theater, steeds nieuwe klassieke muziek met improvisaties. Jenkins nam zijn hele leven de vrijheid niet te swingen, maar na te denken over de rol van muziek in een nieuwe, artistieke wereld.

ingezonden mededeling

Iedere vrijdagavond van 22:00-24:00 uur:
jazz@vpro op de Concertzender Nieuwe Stijl.
 Te beluisteren via de kabel, digitale radio, satelliet
 én internet:
 zowel live-streaming als achteraf on demand:
www.vpro.nl/jazz

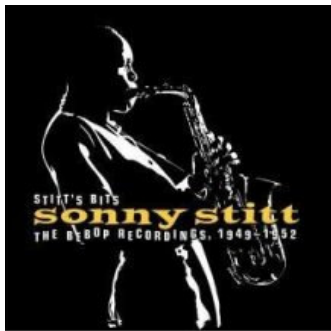
STRAIGHTAHEAD

Door Jaap Lüdeke

SONNY STITT FOREVER

Komende zomer is het alweer 25 jaar geleden dat alt- en tenorsaxofonist Sonny Stitt overleed. Bariton speelde hij ook nog, maar dat was toch meer een bijzaak. Het was overigens lenigheid troef, op alle saxen. Hoewel Stitt zich erop beriep al vóór Charlie Parker op altsaxofoon die stijl te spelen zijn er weinig geschiedschrijvers die daar intrapten. Toch kocht hij in 1946 een tenorsaxofoon. Een soort schijnbeweging. Naar verluidt zijn er in die periode veel altsaxofonisten overgestapt op de tenor of zelfs een ander instrument, om de concurrentie met de gezaghebbende Parker maar te ontlopen. Hoeveel beginnende musici zijn gestopt na het beluisteren van Parker is niet bekend. Vanaf 1949 ging Stitt opnamen maken op die tenor en stortte zich, met Gene Ammons, op de destijds vaak gevreesde tenorbattles.

De eerste opnamen van tenorist Sonny Stitt zijn nu bijeengebracht in de Prestige-box (3-cd-set) 'Stitt's Bits - The Bebop Recordings, 1949 - 1952'. Tussen maart 1948 en september 1949 had hij opgesloten gezeten wegens verkoop van drugs. Maar, slechts een maand na zijn vrijlating ging hij op verzoek van J.J. Johnson de studio in. De verdere bezetting van die opname is redelijk imposant, met pianist John Lewis, bassist Nelson Boyd en drummer Max Roach. Tenorist

Sonny Stitt heeft dan nog wel iets van Lester Young in zijn spel zitten. Die registratie bevat onder meer de eerste opname van Lewis' later beroemde stuk 'Afternoon in Paris'. In de laatste maand van 1949 is het echt raak met Stitt wederom op tenor, Bud Powell (piano), Curly Russell (bas) en weer Max Roach op slagwerk. Met

'All God's Chillun Got Rhythm' knalt Powell er een intro uit die mindere saxofonisten meteen tot opgave zou hebben gedwongen. Niet Stitt. Hij moet tijdens zijn detentie flink tenor hebben gestudeerd, lijkt me. 'Sonny Side' is een heus bopstuk waarin hij met vuur en vlam zijn niet geringe technische vaardigheden kan etaleren. Qua stijl en geluid is Stitt dan tamelijk ver verwijderd van wat Parker propageerde of decreeteerde als de universele jazztaal. Jazzperanto. Hij kon met gemak elke verwijzing naar Parker abrupt van de hand wijzen. Het was vermoedelijk de tenorsaxofoon die zelfs zijn spel op alt een bepaalde, maar heel persoonlijke wending had gegeven. Kortom, Stitt was rond 1950 als solist geheel op eigen benen gaan staan. Basta. De box heeft ook registraties op alt- en baritonsaxofoon. In december 1950 nam Stitts zelfvertrouwen dermate toe dat hij besloot 'Cherokee' vast te leggen. Van dat stuk, titel is dan 'Ko Ko' - figuur uit Betty Boop? - had Parker min of meer het alleenvertoningsrecht. Veel musici namen het toch op in een schuchtere poging de meester af te troeven. Het is nooit iemand gelukt. Van deze bijzondere opnamen zijn er ook nog ettelijke op naam van Gene Ammons, met Stitt (1924-1982). Een kwart eeuw na zijn overlijden geeft deze box een duidelijk muzikaal beeld van Stitts zo onstuimige beginperiode.

BROTHER YUSEF - 80 PLUS

Het is moeilijk voor te stellen dat er ooit nog een artiest in het Bimhuis zal optreden die de leeftijd van Yusef Lateef zal overstijgen. Hij is 86 jaar. Zijn muzikale carrière, eerst op tenorsaxofoon, is zonder meer indrukwekkend. In 1946 ging hij naar het orkest van Lucky Millinder; dat was op aanbeveling van Lucky Thompson. Rond 1950 speelde hij in New York City in de bigband van Dizzy Gillespie, maar keerde kort daarna terug naar de plaats waar hij opgroeide, Detroit. Daar, temidden van onder anderen Milt Jackson, Tommy Flanagan, Paul Chambers en Kenny Burrell werd hij een van de boppende Detroiters. Maar ook Lateef moest weer terug naar New York om er naam te maken. Hij vond emplooi en erkenning bij Charles Mingus en Cannonball Adderley. Maar Yusef Lateef wilde meer. Naast zijn tenorsaxofoon bracht hij voortaan ook de fluit, hobo en allerlei uithoemse instrumenten mee naar de studio of jazzclub. Meer en meer nam hij bezit van Oosterse invloeden en doceerde op gegeven moment op wel vijf Amerikaanse universiteiten. En behalve dat hij compositorische gaven had en filosofische beschouwingen gaf, werd hij ook nog auteur en publiceerde onder meer 'A Night in the Garden of Love'. Yusef Lateef, tegenwoordig Dr. Lateef, is 9 oktober 1920 geboren in Chattanooga (Tennessee) als William Emanuel Huddleston. Later noemde hij zich (William) Bill Evans. Dat veranderde weer toen hij zich bekeerde tot de Islam. Zo werd ook verwarring omzeild met de inmiddels beroemde pianist. De weledele Yusef Lateef verdient 24 maart een uitverkocht Bimhuis.

DAVE DOUGLAS QUINTET VIA MP3

Trompettist Dave Douglas heeft in december kans gezien met zijn kwintet gedurende een week in de New Yorkse Jazz Standard, twaalf sets vast te laten leggen. Onder de titel 'The Full Book' zijn de opnamen verdeeld over twaalf sets van een uur. De kosten per set bedragen 7 dollar. Wie alle twaalf uren wil hebben moet 69,99 dollar dokken. De totale productie beslaat 44 stukken, inclusief veertien nieuwe composities, alle van Douglas. De bezetting is Douglas (trompet), Donny McCaslin (rieten), Uri Caine (Fender Rhodes), James Genus (bas) en Clarence Penn (drums). Douglas benadrukt op zijn site dat het 'download only' is. Er worden geen cd's verstuurd. Meer info via www.greenleafmusic.com (The Full Book).

WYNTON MARSALIS OOK RADIOPRESENTATOR

Wynton Marsalis, trompettist/componist met al die andere vaardigheden, is sinds begin dit jaar ook presentator van radio-uitzendingen bij Jazz at Lincoln Center's National Radio Program. Marsalis, ook Artistic Director van Jazz at Lincoln Center, neemt als presentator de plaats in van de vorig jaar overleden Ed Bradley. Met www.jalc.org/jazzcast/j_radio.asp zou het moeten lukken, hoewel: eind februari klonk nog steeds de herhaling van 1 februari. De site geeft wel een overzicht van uitzendingen (per week) de komende maanden. Good Luck. Met de politieke aspiraties van Wynton loopt het nog geen vaart, maar geloof gerust dat hij eens zal opgaan voor het presidentschap van de VS.

Jaap Lüdeke is jazzjournalist en presentator/samensteller van het wekelijkse programma 'Lüdeke Straightahead'. (ConcertZender: zaterdag 17.00 uur)

JAZZ OP PAPIER

Door Jan J. Mulder

TOPFOTOGRAFEN

In de jaren 1991-'95 had ik in het blad Jazz Freak een rubriek 'De jazzfotograaf bestaat niet'. Daarin werden jazzfotoboeken beschreven in chronologische volgorde. De titel behoeft enige toelichting. Vroeger was ik namelijk zo naïef geweest om te menen dat je met jazzfotografie alléén je brood kon verdienen. Desnoods deed je portretfotografie er naast, maar dan vanzelfsprekend nog wel van jazzmusici en dito bands! Een misvatting, zo bleek later. In William Claxton's eerste en nu zeldzame portfolio 'Jazz West Coast' (1955) gewaagt inleider Will MacFarland van onderwerpen die er ver van af stonden: "zijn commercieel werk behelst in de eerste plaats architectuur, interieurs en kinderen" en hij voegt eraan toe, dat ook toen zijn populariteit gestegen was met die van de jazz in Californië, Claxton nog altijd actief was op andere terreinen en hij zich nog steeds wat ongemakkelijk voelde bij het enge begrip 'jazzfotograaf'. Nooit is mijn illusie van toen zo duidelijk gelogenstraft als door het recente boek dat gewijd is aan misschien wel de befaamde vertegenwoordiger op dit terrein, Herman Leonard. Ik hoef slechts de foto's in herinnering te roepen van degenen die door hem in 1948 in New Yorkse clubs als Min-ton's Playhouse en de Royal Roost in nevelen van rook werden gehuld: Thelonious Monk, op de vleugel aantekeningen makend op het muziekpapier, Terry Gibbs, Miles Davis, Fats Navarro, Kenny Clarke en een pose van de jonge Dexter Gordon met hoed. Stuk voor stuk overbekende portretten of derivaten ervan, die meermalen in tijdschriften zijn afgedrukt.

Omdat films nog niet zo snel waren en het bestaande clublicht maar zozo was, installeerde Leonard 's middags tijdens de repetities al de flitslampen die 's avonds voor 'backlight' moesten zorgen. Later veranderde hij zijn techniek, maar in de jaren negentig heeft hij zijn kenmerkende belichting nog eens toegepast in een aantal schitterende impressies van een paar clubs in New Orleans. Technische details, die te vinden zijn in een schitterend fotoboek waarin de fotograaf zelf centraal staat. Het is ook, wonderbaarlijk genoeg, zijn eerste in het Engels. Twee eerdere verschenen in eerste instantie bij de Franse uitgever Filipacchi, in 1985 en 1995. Voor het eerst maken we nu ook kennis met zijn werk op andere gebieden als straattaferelen, sportwedstrijden, sfeerfoto's – geen oorlogshandelingen – van de Tweede Wereldoorlog in Birma, portretten van beroemdheden, mode- en naaktfotografie in opdracht van het blad Playboy. Van de circa 250 foto's in het boek behoort evenwel het grootste deel, 150, tot de categorie jazz. Ze bestrijken Leonards gehele periode,

van 1946 tot 2005. Een biografie van circa veertien pagina's vertelt over zijn leerschool, de manier van werken, en zijn vele woonplaatsen. Een van de laatste was New Orleans; daar voelde hij zich thuis, tot in 2005 de orkaan Katrina vrijwel al zijn prints vernietigde. Gelukkig had hij zijn negatieven op tijd kunnen redden en meegenomen naar Californië, waar hij nu verblijft. Een lijst van exposities en reproducties van al zijn paspoorten ronden dit boek af, dat een waardige hommage is aan een topfotograaf, op welk gebied dan ook. Sinds de orkaan is de algemene aandacht voor New Orleans groter dan ooit. Op de golven van de overstroming vaart ook het nieuwste boek van William Claxton. Alle daarin voorkomende foto's zijn in die stad gemaakt en dateren van 1960, het jaar dat hij met Joachim Ernst Berendt een rondreis maakte door de Verenigde Staten. In feite is het boek een integrale herdruk van het in de tweede editie van hun 'Jazz-life' aanzienlijk uitgebreide hoofdstuk over New Orleans. Die uitgave werd in deze kolommen besproken in het eerste nummer van vorig jaar.

Leonard en Claxton zijn twee van de fotografen die vertegenwoordigd zijn in 'The Jazz Image', dat een pantheon van jazzfotografen mag worden genoemd. Het gezelschap dat collega Lee Tanner bijeenbracht is werkelijk ongeëvenaard. Allemaal zijn ze er: Ray Avery, Hugh Bell, de pas overleden Esmond Edwards, William Gottlieb, Milt Hinton, Jim Marshall, Gjon Mili, Robert Parent, Herb Snitzer, Chuck Stewart, Dennis Stock, Bob Willoughby, Frank Wolff ... Ook is er werk van enkele Europeanen, onder anderen Jan Persson, Guy Le Querrec, Valerie Wilmer.

Laat de titel u niet in verwarring brengen met die van Tanners eigen fotoboek van tien jaar geleden, 'Images of jazz'. Voorloper van zijn nieuwste boek was Tanners rubriek in het blad Jazz Times, waarin hij eens per jaar werk van een zestal fotografen liet zien. Dat moest uitlopen op een boek; niet lang daarna werd het dan ook aangekondigd, tot het op het laatst werd afgeketst. Gelukkig vond Tanner een nieuwe uitgever en het resultaat is overweldigend. Een greep: over een tiental pagina's komen te tegen: een inspirerende kiek van Duke Ellington, zijn – onzichtbare – orkest aanvurend, zittend op de pianokruk, Brew Moore met een brandende sigaret in zijn sax gestoken, de contouren van de groep van Tony Scott, in 1955 opgenomen in de catalogus van de vermaarde tentoonstelling 'The Family of Man'. Daar zijn ook weer de onvermijdelijke Dexter Gordon en de bopgroep van Tadd Dameron, de twee beroemde shots van een ontspannen Lester Young en anderhalve pagina voor een close up van Billie Holiday.

Iemand die niet is vertegenwoordigd, maar die dan ook volslagen onbekend was, is Larry Fink. Hij heeft zich dan ook veel minder als jazzfotograaf gemanifesteerd. Toch schoot hij in 1957 op zestienjarige leeftijd reeds een sfeervolle plaat van Jimmy Rushing. Heeft zijn vroegste werk nog de typische belichting van een Hugh Bell – vergelijk de silhouetten van Roswell Rudd en Steve Lacy met die van Tony Scott hierboven – in de loop der jaren gaat hij de richting op van de Fransman Guy Le Querrec, bekend om zijn foto's met veel 'ruis': in een achterkamertje een repeterend trio, waarbij driekwart van het vlak ingenomen wordt door een afgeschilde muur, een onbekend persoon in een lange regenjas op de rug gezien, zittend achter een piano. Het zijn treffende illustraties van de vaak abominabele en rommelige omstandigheden waaronder gemusiceerd wordt. Maar alle tonen ze de intentie waarmee ze bezig zijn. >>>>

JAZZ OP PAPIER VERVOLG

Herman Leonard (fotogr.), David Houston, Jenny Bagert (red.), Quincy Jones (voorw.). *The photography of Herman Leonard : jazz, giants, and journeys.* – Londen : Scala, 2006. – 239 p. ; 32x24 cm. – ISBN 1-85759-434-7 geb. met stofomslag. Prijs 63 euro

William Claxton (fotogr.), Joachim E. Berendt (tekst en voorw.). *New Orleans : Jazzlife, 1960.* – Köln : Taschen, 2006. – 191 p. ; 30x22 cm. – tekst in het Engels, Frans Duits. – ISBN 3-8228-1180-7 geb. met stofomslag. Prijs 19,95 euro

Lee Tanner (voorw., red.), Nat Hentoff (introd.), Peter Fetterman (naw.). *The Jazz Image : masters of jazz photography.* – New York : Abrams, 2006. – 175 p. ; 32x27 cm. – ISBN 0-8109-5749-3 geb. met stofomslag. Prijs 42,95 euro

Larry Fink (fotogr., voorw.), George E. Panichas (essay), Dave Liebman, Roswell Rudd, Leroy Jenkins (teksten). *Somewhere there's music.* – Bologna (It.) : Damiani, 2006. – 145, [7] p. ; 31x26 cm. – tekst in het Engels. – ISBN 88-89431-56-3 geb. met stofomslag. Prijs 44,80 euro

CD-RECENSIES

SONNY ROLLINS

Sonny Please

Doxy Records/Emarcy

De eerste studioplaat van Sonny Rollins in zes jaar tijd komt uit op zijn eigen Doxy-label, en met alles wat de man maakt, zijn er toch wel weer hoge verwachtingen, zeker na de emotioneel geladen 9/11-live-opname 'Without a Song', die twee jaar geleden uitkwam. De diepgang die die plaat had, ontbreekt hier grotendeels. 'Sonny Please' is vooral een gezellige plaat geworden. De openingstrack heeft nog wel iets gedrevens, en zet Rollins' superieure, ietwat rafelige toon tegen het gladde trombonegeluid van Clifton Anderson af. Helaas wordt het nummer aan het einde uitgefaded, niet echt een sterke zet. De ironische ondertoon van Noel Cowards 'Someday I'll Find You' past Rollins als een handschoen, net als de prachtige standard 'Stairway to the Stars'. Ook hier is de tegenstem van Clifton Anderson een sterke troef. Natuurlijk is er ook weer een nummer met een hoog campgehalte: 'Serenade' uit het ballet 'Les Millions d'Arlequin' van Ricardo Drigo. Rollins stoft het af, en kleedt het opnieuw aan. En de cd eindigt met de onvermijdelijke calypso: 'Park Palace Parade'. De oude meester is 55 minuten lang in goede luim, en in maar liefst drie nummers vertelt hij ons en passant dat hij onderweg is naar Alabama met een banjo op z'n knie. Citaat van de Dag, zullen we maar zeggen. Een essentiële plaat is deze productie dus bepaald niet, maar wel een waar je de rest van de dag een goed humeur aan overhoudt. En dat heeft ook wel wat. (Herman te Loo)

SONNY ROLLINS OVER:

de betekenis van het woord jazz...

"Jazz ist die spontane Kreation von Sounds. Die spontane Improvisation ist das Wesentliche - es gibt große Komponisten und Arrangeure im Jazz, doch das spontane Solo auf höchstem Niveau ohne Klischees, das versuche ich zu schaffen, auch wenn ich das nicht immer erreiche."

de actuele situatie in de jazz...

"Jazz erlebt gerade ein schwierige Phase, was die Wahrnehmung und Akzeptanz betrifft. Es gibt Leute, die sehr angepassten, so genannten Straight Ahead Jazz spielen, aber auch sie bewirken kaum etwas. Wir leben in einer Gesellschaft, die nicht dafür bekannt ist, nicht-kommerzielle Kunst zu lieben. Künstlern, die von der Norm abweichen, stehen harte Zeiten bevor. Wer Musik macht, die nicht sofort angenommen wird, hat ohne externe Unterstützung große Probleme."

het imago van de jazz...

"Im amerikanischen Film wird der Jazz immer als Musik des Teufels dargestellt. Keiner käme auf die Idee, die Musik von Händel als Soundtrack für eine brutale Mordszene zu nehmen, mit dem Jazz hat man diesbezüglich kein Problem. In Frankreich habe ich kürzlich erst im Radio Stücke von Bach, Parker und Piaf gehört, und zwar aufeinander folgend - verschiedene hochwertige Musik in einem Programm. Das gefällt mir. Die Stereotypen und Klischees, mit denen operiert wird, sobald es um Jazz geht, sind diskriminierend."

de maatschappelijke impact van muziek...

"Musik kann die gesellschaftlichen und politischen Bedingungen nicht ändern. Als ich vor fast 50 Jahren die Freedom Suite aufnahm, war ich überzeugt und voller Hoffnung, dass die Musik eine solche Kraft hat, das Denken der Menschen grundsätzlich und in einem positiven Sinne zu ändern. Tatsächlich haben wahrscheinlich Menschen, die Jazz lieben, ein reicheres Leben. Leider kann Musik auch eingesetzt werden, um Hass zu schüren und Leute in den Krieg zu begleiten."

zijn huidige leven...

"Ich habe ein großes Grundstück, um mich herum halten die Leute Pferde. Ich schreibe Musik, ich übe, ich lese Bücher. Ich habe keinen Computer, dafür habe ich in diesem Leben keine Zeit mehr. Das lasse ich andere machen. Sie berichten mir, was ich wissen muss."

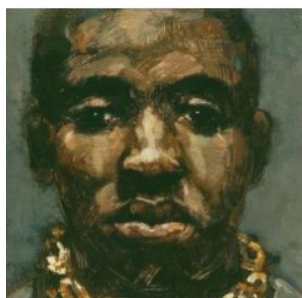
Bron: Christian Broecking, Frankfurter Rundschau, 23/1/07

DE WEKELIJKSE JAZZAGENDA

Wilt u gratis elke woensdag een overzicht van de jazzconcerten voor de komende week in uw mailbox? Abonneer u dan bij rene@laanen.demon.nl op de nieuwsbrief van de website www.jazzmasters.nl.

CD-RECENSIES VERVOLG

WYNTON MARSALIS
From the Plantation to the Penitentiary
Blue Note Records

Als je niet beter wist zou je Wynton Marsalis zijn cd 'From the Plantation to the Penitentiary' met die titel en de stevige teksten als een soort 'State of the Union' kunnen beschouwen. Maar dan met kritiek daarop. In het ene stuk neemt Marsalis qua tekst de vrouwonvriendelijke 'entertainment industry' onder de loep, in het andere wijst hij op de ongecontroleerde financiële exploitatie van de VS. Gaat dat over het tekort op de betalingsbalans van de VS? In 'Where Y'all at?' leest Marsalis (verbaal) de verantwoordelijke leiders de les. Het zijn vastgelegde ervaringen die hij opdeed tijdens zijn vele reizen door het land. Misschien is de inspiratie voor deze cd wel de trage hulpverlening aan de slachtoffers van de ramp in New Orleans, zijn geboortestad. De buitenlandse politiek blijft vooralsnog buiten schot.

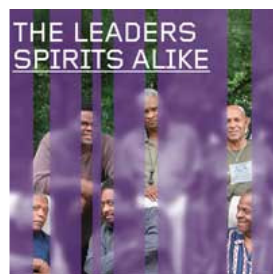
De boodschap wint het bijna van de muziek. Hoewel, in 'Doin' (Y)Our Thing' en een paar andere stukken zitten flinke solo's. Ook de constructie van de composities is heel divers. De bezetting is: Marsalis (trompet/vocaal), Walter Blanding (rieten, inclusief een volleerde circulaire ademhaling), Dan Nimmer (piano), Carlos Henriquez (bas) en Ali Jackson, Jr. (drums). Vocale medewerking is er van Jennifer Sanon. Het is alweer Marsalis' vierde Blue Note. Hier en daar zal wel enig stof opwaaien. Wynton Marsalis in de politiek? (Jaap Lüdeke)

STEPHEN RILEY
Easy to Remember
SteepleChase Productions

Het is een volstrekt onbekende Amerikaanse tenor- en sopraansaxofonist, die Stephen Riley, althans voor mij. De reden waarom ik 'Easy to Remember' meteen uit die nieuwe worp SteepleChases heb gepakt voor een recensie heeft te maken met zijn favorieten. Het zijn Lucky Thompson en Paul Gonsalves. Die invloeden liggen duimendik op Riley's spel. In deze gevallen mag dat. Geen gekloon uit de school van Coltrane en Brecker. We moeten ook niet denken dat jazzmusicus vanaf het prille begin een eigen stijl inclusief sound kunnen bewerkstelligen. Taal leerden we ook eerst van onze ouders, bijvoorbeeld. Wel veel standards op de cd, maar ook 'Big Foot' van Charlie Parker en 'Ladybird' van Tadd Dameron. Riley vroeg bassist Neal Caine en de jongste telg uit de Marsalisfamilie, drummer Jason. Zonder de vaak dicterende pianist zetten de heren alle deuren open en kneden het materiaal met hoorbaar veel plezier. Met dat vertrekpunt, Thompson en Gonsalves, is het interessant te volgen hoelang Stephen Riley zich zal blijven vastklampen aan de stijl van die twee giganten. (Jaap Lüdeke)

TOM GUARNA
Out from the Underground
SteepleChase Productions

'Out from the Underground' is Guarna's tweede cd voor het Deense label. De komst destijds van zijn debuut-cd heeft bepaald niet geleid tot een wereldwijde bekendheid. Misschien lukt het met deze gave productie. Gitarist Guarna (Brooklyn, 1967) begon pas op zijn vijftiende met lessen. Hij bezocht The Brooklyn Conservatory of Music in 1986. Drie jaar later ging hij naar Los Angeles voor studie aan The Guitar Institute of Technology. Terug in New York was John Abercrombie zijn leraar. Guarna speelde in het kwartet van saxofonist/auteur James McBride (The Color of Water). Daar bleef het uiteraard niet bij. Vanaf 1995 was hij drie jaar lid van Blood, Sweat and Tears. Gigs met onder anderen Randy Brecker, Gary Bartz en Uri Caine waren niet van de lucht. Op deze cd bestaat het viertal verder uit George Colligan, een begaafd pianist, John Benitez (b) en E. J. Strickland (dr). Mooie bedachtzame composities schreef Guarna. Aan de opname gingen repetities vooraf zodat de acht stukken al na een of twee 'takes' ieders goedkeuring kregen. Heel terecht. Platgetreden paden zijn hier met succes buiten de studioeur gehouden. Voorwaar een mooi streven. (Jaap Lüdeke)

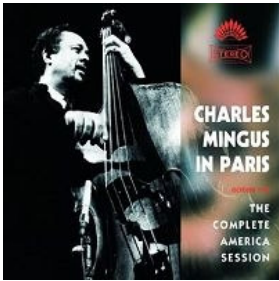
THE LEADERS
Spirits Alike
Double Moon/Challenge Records

Van de oorspronkelijke Leaders zijn bassist Cecil McBee en saxofonist Chico Freeman bewaard gebleven. Deze tweede versie is aangevuld met altsaxofonist Bobby Watson, trompettist Eddie Henderson, pianist Fred Harris en drummer Billy Hart. Allen brachten voor 'Spirits Alike' stukken mee naar de studio. De een wat aantrekkelijker dan de andere, maar in de meeste gevallen leveren ze genoeg stof voor de solisten. Chico Freeman, op tenor- en sopraansaxofoon, was aanvankelijk lid van de avantgarde-beweging. Dat veranderde een aantal jaren geleden door toevoeging van wat meer traditie in zijn spel. Of die ommezwaai te maken heeft met invloed van zijn vader, Von Freeman, is niet bekend. Overigens moet je wel houden van de sound op Chico's tenor. Altsaxofonist Bobby Watson is wel helder van toon. Watson opent de cd met een innemende 'Deep Pocket'. Trompettist Eddie Henderson, tevens arts en psychiater, ontleedt schema's en gaat er vervolgens mee aan de haal. Zwaar zijn Hendersons bijdragen.. Het zal toch niet te maken hebben met het feit dat hij tussen 1956 en 1961 de eerste zwarte schaatser was die in de VS deelnam aan de nationale kampioenschappen... kunstrijden? (Jaap Lüdeke)

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

CD-RECENSIES VERVOLG

CHARLES MINGUS
Music Written for Monterey 1965. Not Heard... Played in its Entirety At UCLA
 Sue Mingus Music

CHARLES MINGUS
In Paris (The Complete America Session)
 Sue Mingus Music

Deze twee dubbel-cd's omspannen een tijd die niet de gelukkigste uit het leven van Charles Mingus was. Hoewel er vijf jaar tussen beide opnamen zit, zijn ze de opeenvolgende items in 's mans discografie. Het concert op UCLA van 25 september 1965 ('Music Written for Monterey 1965') is een nieuwe poging om alle composities te spelen die Mingus had gepland voor het festival van Monterey eerder dat jaar. Een ruzie met organisator Jimmy Lyons leidde ertoe dat Mingus al na een half uur het podium verliet. En alles in deze concertopname wijst erop dat de componist zich wilde revanche- ren. Hij staat op scherp, en eist het uiterste van zijn band. Die had overigens een bijzondere samenstelling: het vaste kwartet (met altist Charles McPherson, trompettist Lonnie Hillyer en drumcompaan Dannie Richmond) was voor de gelegenheid uitgebreid met een koperkwartet, bestaande uit de trompettisten Hobart Dotson en Jimmy Owens, hoornist Julius Watkins en tubaïst Howard Johnson.

Het concert begint met het aangrijpende 'Meditation On Inner Peace', met een kippenvel opwekkende solo van McPherson. Daarna gaat het echter mis. Tot twee keer aan toe slaagt het octet er niet in om 'Once Upon a Time, There Was a Holding Corporation Called Old America' (weer zo'n fijne Mingus-titel!) te spelen zoals het zou moeten. Mingus stuurt kwaad het extra koper naar de kleedkamer, en speelt met het kwartet de bop-potpourri 'Ode to Bird and Dizzy'. Na 'The Arts of Tatum and Freddy Webster', een feature waarin hoge-notenspecialist Dotson zich mag revanche- ren, is de leider weer tevreden. 'We should have started with that tune,' is zijn verzuchting. Vervolgens lukt het de band wel om het gewraakte stuk tot een goed eind te brengen. Het is later overigens op de plaat terechtgekomen onder de niet minder idiote titel 'The Shoes of the Fisherman's Wife Are A Pair of Jive-ass Slippers'. Na een vrolijk dixieland-deuntje ('Muskrat Ramble') mag Dotson zich weer uitleven in 'Don't Be Afraid, the Clown's Afraid Too'. Ter afsluiting speelt de groep 'Don't Let It Happen Here', een indrukwekkende toonzetting van een gedicht van de Duitse antifascistische pastor Niemöller. Mingus laat zich hier weer eens van zijn politiekste kant zien, en het octet speelt de compositie met harts- tocht.

De opnamen die de technici van de universiteit maakten, waren voor geen enkele grote platenmaatschappij goed genoeg (en dat valt bij beluistering ook best te begrijpen - de

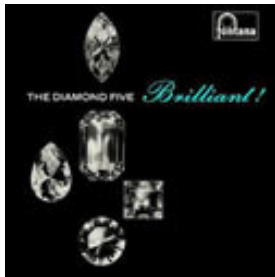
balans is soms ver te zoeken). Mingus besloot ze zelf uit te geven, en zo verscheen er een dubbel-lp op het label Charles Mingus Enterprises. De cd-reissue is helaas niet samenge- steld van de oorspronkelijke masters (die gingen verloren bij een brand in de burelen van Capitol Records), maar van een in perfecte staat verkerend exemplaar van het oorspronkelij- ke album. En opnieuw worden deze bijzondere opnamen in eigen beheer uitgebracht, ditmaal door weduwe Sue Mingus. Na een bijzonder duistere paar jaar toog Mingus in het na- jaar van 1970 naar Europa met een sextet waarin oude ge- trouwen Richmond, McPherson en Jaki Byard gebroederlijk naast trompettist Eddie Preston en de onbekende tenorsaxo- fonist Bobby Jones stonden. Toen de groep eind oktober in Parijs neerstreek, strikte producer Pierre Jaubert het gezelschap voor een studio-date voor het label America. Mingus was bepaald niet vies van het geld, en dook met zijn sextet een nacht de Parijse Decca-studio in. Het resultaat 'In Paris' is een plaat die nogal verschilt van wat de meester tijdens een opnamesessie in de VS zou hebben gespeeld. Geen am- bitieuze nieuwe stukken, maar beproefd live-repertoire. De opnamesessie begint met 'I Left My Heart in San Francisco', en het lijkt wel of we die titel erg letterlijk moeten nemen. Mingus speelt zelf de melodielijn, en de band zet een nogal futloos arrangement neer. We vrezten het ergste, maar ge- lukkig komt de groep goed terug met 'Reincarnation of a Lovebird' en 'Peggy's Blue Skylight' (waarvan een alternate take in een veel sneller tempo een interessante toevoeging op het oorspronkelijk uitgegeven materiaal is). Op dat mo- ment ging letterlijk het licht uit, want een overijverige con- ciërge dacht dat er (om twee uur 's nachts!) niemand meer in de studio was. Mingus was uiteraard woest, en Jaubert moest al z'n diplomatieke vaardigheden inzetten om het project op de rails te houden. Toen de stroom weer terug was, vervolgde de groep met extra energie met Charlie Par- kers 'Blue Bird' en een intense uitvoering van 'Pithecanthro- pus Erectus', een fraaie climax van een onevenwichtige plaat. Met een volledige tweede cd met alternate takes en valse starts is dit een voorbeeldige heruitgave, die historisch van groot belang is. Het was een eerste aanzet voor Mingus' comeback als topper in de jazzwereld. Kort na het verschij- nen van deze Parijse plaat kwam ook zijn autobiografie 'Be- neath the Underdog' uit, en een jaar later het magistrale album 'Let My Children Hear Music', met daarop 'The Shoes of the Fisherman's Wife' en 'Don't Be Afraid, the Clown's Afraid Too' uit het Monterey-repertoire. (Herman te Loo)

JAZZRADIO OP INTERNET

WWW.WWOZ.ORG

CD-RECENSIES VERVOLG

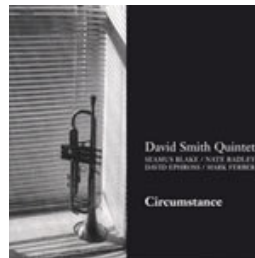
THE DIAMOND FIVE Brilliant! Fontana/Universal

The Diamond Five heeft een bijna legendarische status, maar voor veel jongere liefhebbers (zoals ondergetekende) voornamelijk uit overlevering. Daarom mogen we blij zijn dat de firma Universal de lp 'Brilliant!' uit 1964 eindelijk op cd heeft gezet. Want wat we horen voldoet ruimschoots aan de hooggespannen verwachtingen van 'het beste Nederlandse (hard)bopkwintet' van de vroege jaren zestig. Solistisch is het allemaal dik in orde, de ritmesectie swingt losjes genoeg om in moderne oren niet te stijf klinken, en vooral: er werd leuk gecomponeerd. Naast twee stukken van Ruud Bos en een van Theo Loevendie (de wonderschone ballad 'Ruined Girl') zijn er drie van de hand van trompettist/ventieltrumpetist Cees Smal. Zowel het werk van Bos als dat van Smal doet denken aan de composities van Wayne Shorter, vooral uit z'n Jazz Messengers-periode: grillig, speels en springerig. Dat zorgt ervoor dat de houdbaarheidsdatum van deze muziek nog lang niet overschreden is of zal worden. Een minpuntje aan deze reïssue is de wat karige manier van uitgeven. We krijgen puur de lp, met de oorspronkelijke hoestekst van Michiel de Ruyter, die in deze reproductie slechts met een goede loep te lezen is. Natuurlijk is het leuk om het onbeholpen Neder-Engels van De Ruyter te lezen ('Elvin Jones, Roy Eldridge, Jay Jay Johnson and who not else'), dat overigens best informatief is. Maar wat te denken van een extra verhaal over het historisch belang van deze plaat door een 21ste-eeuwse jazzhistoricus? Of terugblikken van de nog levende kwintetleden? En waren er misschien nog extra stukjes opgenomen in de Hilversumse studio die de cd nog wat extra hadden kunnen aanvullen? Misschien kan daar met een toekomstige heruitgave van ander Diamond Five-materiaal beter rekening mee worden gehouden. (Herman te Loo)

FATS NAVARRO The Small Group Sessions (1946-1949) Brilliant Jazz (www.kruidvat.nl)

Een prachtig idee, trompettist Fats Navarro, die in 1950 op 27-jarige leeftijd overleed aan tbc, in zijn favoriete omgeving – small groups – laten horen op drie cd's. En voor een vriendenprijs, zo'n 15 euro. Helaas, dit budgetpack lijdt ook enigszins aan tbc: technisch behoorlijk curieus. Navarro was na het vertrek van Dizzy Gillespie bij de band van Billy Eckstine door Dizzy zelf aanbevolen als vervanger. Fats, vanwege zijn omvang, was allround en speelde daar alsof Dizzy nooit vertrokken was. Zijn grote inspirator was echter trompettist Howard McGhee: "He was the influence" zei Fats. De invloed van Parker was zeker zo groot. Speelde Fats meestal minder snel dan Dizzy, hij kende wel alle bebop-akkoord-

progressies van binnen en buiten en dito alle Parkerstukken. Navarro is hier te horen in allerlei prachtige combo's, waaronder die van drummer Kenny Clarke – met Charles Delaunay als studioproducer – en van tenorist Eddie Lockjaw Davis, met mooie trompetsoli in 'Fat Boy' en 'Everything's Cool'. Dan stuit de luisteraar bij de eerste cd op Monk's 'I Mean You'. Het wordt prima gespeeld, maar de ruis is zo scherp, dat het stoort. Tip: dit zelfde nummer staat zonder enige ruis op de vier-cd Navarro box van Proper uit 2000. De tekst in het cd-foldertje is onleesbaar klein plus een prijsvraag waard: 'I Mean You' en 'Bean and the Boys' zouden gespeeld worden door Fats Navarro and his Thin Men. Nee, het is Coleman Hawkins and his Orchestra, Bean en zijn boys, onder wie trombonist J.J. Johnson. Vergeet het foldertje en geniet van Fats met Tadd Dameron in 'Our Delight', waar Fats' solo wel Dizzy's invloed vertoont. The McGhee-Navarro Bopet lanceert Howard en Fats in 'Double Talk', de eerste scherp, de tweede soepel, samen vrij spelend en onbeschaafd mooi. Drummer Max Roach barst los in 'Move'. Niet als de verfijnde brushes specialist, maar als keiharde bebopslagwerker. Bud Powells Modernists telt tenorist Sonny Rollins, die in 'Wail' kort en goed soleert. Fats speelt ongekend fel in zijn eigen sextet in zijn composities 'Barry's Bop' en 'Bebop Romp'. De stukken met crooner Kenny Hagood en zanger Earl Coleman hebben de tand des tijds niet doorstaan; mierzoet en melig. Een sticker op de achterpagina kan de tekstmisgrepen in bezetting, namen (Tad moet zijn Tadd Dameron) en titels ('Bouncing with Budy' is 'Bouncing with Bud') herstellen, maar te veel stukken hebben hinderlijke ruis. Daarvoor is een betere geluidstechnicus dringend nodig. En de doelgroep voor deze muziek houdt van zonder vergrootglas leesbare teksten. Praktische tips, want de muziek is absoluut die moeite waard. (Han Schulte)

DAVID SMITH QUINTET Circumstance FreshSound/New Talent

De mondialisering van de jazzmuziek staat loodrecht op het feit dat talloze jonge musici zich voor kortere of ook wel langere tijd vestigen in New York City. Ze studeren dan liefst bij gevestigde musici. Trompettist David Smith is een Canadees en woont sinds 2000 in New York. Daar peesde hij voor zijn Master of Arts Degree in Jazz Performance op de Aaron Copeland School of Music. Deze cd 'Circumstance' geldt als zijn debuut. En zie, Smith blijkt over een gave techniek en toon te beschikken, waarmee hij smaakvol de aanval opent op zijn bloedeigen vlotte composities. De rest van de groep doet nauwelijks voor de leider onder. Tenorist Seamus Blake is onverstoord op weg naar de top. Complexe riedels, van hoog tot laag, houden de aandacht goed vast. Welwillende medewerking is er ook van gitarist Nate Radley, bassist David Ephross en de attente drummer Mark Ferber. Het is een intrigerende cd. (Jaap Lüdeke)

CD-RECENSIES VERVOLG

EDWARD SIMON

Unicity
Camjazz

Edward Simon maakte enige tijd geleden de overstap naar het Italiaanse label Camjazz. Zijn eerste werk voor hen is 'Unicity'. De pianist werkt hier samen met twee karaktervolle musici: bassist John Patitucci en drummer Brian Blade. Beide heren zijn meesters in het neerzetten van een persoonlijke sound en zij stonden jarenlang Wayne Shorter terzijde op het podium. Als trio werkten ze voor het eerst samen op Patitucci's album 'Songs, Stories en Sprituals' in 2003. Nadat zijn samenwerking met Terenche Blanchard in 2002 eindigde, richtte Edward Simon zich op de uitdagingen van de klassieke setting van het pianotrio. Vergeleken met het beeldschone album 'The Proces' is Simon nu minder 'academisch' bezig. De composities op 'Unicity' zijn daardoor toegankelijker, maar zeker niet lichtvoetig. 'Prelude N.9' toont het gracieuze spel van Simon. Hij opent solo, waarna bas en drums hem op de voet volgen. Met zo'n sublieme bas-drums-tandem maakt het trio zich tot een aantrekkelijke eenheid. Alleskunner Blade is een lust voor het oor; van vederlicht tot strak en hard. Patitucci is een van de weinige bassisten die goed uit de voeten kunnen met de strijkstok, maar op deze cd speelt hij ook elektrisch. Hoewel de pianist graag een intellectuele muzikale omweg neemt, maakt hij met 'Unicity' een mooie pianotrio-cd die velen zal aanspreken. (Peter J. Korten)

JACKIE McLEAN

4, 5 and 6
Prestige (Concord/Universal)

Jackie McLean kreeg na Charlie Parkers dood in het voorjaar van 1955 de kans om dat najaar zijn eerste album als leider op te nemen. Voor het minilabel Ad-Lib speelde hij in Rudy van Gelders studio in Hackensack, New Jersey, 'New Traditions' vol met pianist Mal Waldron. Bird dood, maar diens erfgoed gerepresenteerd door zijn actiefste navorger, McLean, de buurjongen van Sonny Rollins. Prestige zag brood in zijn sound en in 1956 nam Jackie voor dit grotere label vier platen op als leider in diezelfde Van Gelder studio: 'Lights Out', '4, 5 and 6', 'Jackie's Pal' en 'McLean's Scene', de laatste voor New Jazz, een Prestige-dochter. In de serie Rudy van Gelder Remasters is nu '4, 5 and 6' onder handen genomen. Het geluid is voortreffelijk, de muziek goed. Het kwartet - met Waldron, Jackie's collega bij Charles Mingus, bassist Doug Watkins en drummer Art Taylor - speelt drie ballads, 'Sentimental Journey', 'Why was I born?' en 'When I fall in love'. Stukken waarin McLean een mooie toon etaleert, snelle sprintjes trekt om het tempo spannend te houden en het thema netjes omspeelt. Trompettist Donald Byrd speelt op 'Contour' van Kenny Drew, 'Confirmation' van Parker en 'Abstraction' van Waldron. Het is dit laatste nummer, dat de meeste indruk maakt. Deze fijnzinnige pianist/componist had in zijn jeugd ook altsax gespeeld en zo heeft Jackie geen enkele moeite met het gedragen, serpentine-achtige thema waarbij Byrd een zachte tegenmelodie blaast en daarna subtiel soleert met gestopte trompet. Tenorist Hank Mobley speelt alleen op 'Confirmation' mee. Na de lange en interessante solo van McLean en de minder structuurvaste van

Byrd, die noten inslikt, zet Mobley zonder bravoure, maar intelligent zijn melodieuze stempel. Hij was een goede aanvulling geweest bij alle stukken. Art Taylors drumspeel is een genot en on top of that heeft Rudy van Gelder zijn geluid perfect 'uitgelicht'. Hij is de Rembrandt van de sound engineers! (Han Schulte)

DMITRI KOLESNIK

Five Corners
Challenge

De magnetische werking van New York wordt weer onderschreven door dit project van de Russische bassist Dmitri Kolesnik. Hij nodigde een tweetal landgenoten uit: Andrei Kondakov (piano), Alex Sipiagin (trompet), alsook Eric Alexander (tenor), Jimi Rotondi (trompet) en Lenny White (drums). 'Five Corners' is het resultaat. De composities op het album zijn van Kolesnik en Kondakov, maar klinken comfortabel Amerikaans. De leider noemt zijn muziek 'Russian soul music', waarin zangerige melodieën samengaan met Afro-amerikaanse ritmes. De opnamen werden alle in één take opgenomen en dat bewijst de graad van samenwerking die het kwintet heeft. Zoals de hoeken in een wiskundige vijfhoek, zijn ook de spelers in 'Five Corners' gelijk aan elkaar. Er zijn geen uitschieters, óf het zou Eric Alexander moeten zijn. Kolesniks geluid doet sterk denken aan de altijd direct herkenbare sound van Ron Carter. De plaat luistert heerlijk weg doordat de instrumentalisten allen dezelfde muzikale taal spreken. De elegante damesbenen op de hoes herinneren aan de klassieke cover van Sonny Clark album 'Cool Struttin'. Ron Carter zegt over 'Five Corners': "I am still listening to this cd, and am sure yhat you will want to hear it again and again..." (Peter J. Korten)

BRAD SHEPIK TRIO

Places You Go
Songlines / Challenge

Een leeg landschap met een spoorwegovergang en twee pelikanen bij een aanlegsteigertje. De foto's op de voor- én achterkant van de nieuwe cd van Brad Shepik geven goed weer hoe ontspannen de muziek van deze gitarist is. Beelden die de innerlijke rust van Shepik weergeven. Alsof hij denkt: "We gaan gewoon een mooi album maken met z'n drieën". Het is zijn zesde cd als leider. Tien composities schreef hij voor 'Places You Go'. Samen met Gary Versace (Hammond B-3) en Tom Rainey (drums) werkt Shepik de stukken toegewijd af. De gitarist speelt opmerkelijk soepel en zijn composities zijn heerlijk om naar te luisteren. Zijn medemuzikanten dragen bij aan de consistentie van de cd. Versace speelt op zijn Hammond B-3 lange harmonische baslijnen. Nu kan je met een orgel avontuurlijke dingen doen en ook hier weet Versace tijdens de ballads subtiel te boeien en in de up-tempostukken mis je de bassist niet. Sommige stukken zouden met tekst leuke songs kunnen zijn. Het schijnbare gemak waarmee Brad Shepik speelt is opmerkelijk, maar hij wil er blijkbaar niet mee opvallen. Zo worden er geen stijlen van anderen geïmiteerd. De gitarist is volledig zichzelf en laat ons van zijn talent genieten. Is de platenzaak uw 'Place You Go'? (Peter J. Korten)

CONCERTVERSLAGEN

CORRIE VAN BINSBERGENS CRAM

Bezetting: Rutger van Otterloo (ss en bs), Corrie van Binsbergen (gt), Mick Paauwe (b) en Arend Niks (dr).

Datum en Plaats: 16 februari 2007, De Kade te Zaandam.

CALEIDOSCOPISCHE MUZIEK OP HET SCHERPST VAN DE SNEDE

Weinig jazzcomponisten vinden het nodig om voor een kwartet echt arrangementen uit te werken. Een melodie en een begeleiding worden dan vaak al als voldoende beschouwd. De componisten van het kwartet CRAM denken daar anders over. Het levert prachtige caleidoscopische muziek op, die messcherp wordt gespeeld, en waar het spelplezier vanaf spat. Gitariste Corrie van Binsbergen, de aanstichter van de groep (waarvan de naam overigens simpelweg bestaat uit de initialen van de vier voornamen), koos in de samenstelling voor twee getrouwen (Niks en Van Otterloo) en een verrassing. Bassiste Mick Paauwe is vooral bekend in de latinwereld, bij groepen als de Cubop City Big Band en Rumbatá. In CRAM laat ze zich horen als het kloppend hart van de groep, en met zichtbare lol zet ze opzweepende groove-achtige figuren neer. Met een welhaast permanente grijns richting slagwerker Arend Niks maakte ze duidelijk dat ze evenveel van de muziek geniet als het publiek.

Saxofonist Rutger van Otterloo is zelden te bewonderen in een kleine bezetting, en dat is jammer, want hij kan heel wat. Op zijn bariton kan hij zowel knorrende begeleidingsfiguren spelen als zoetgevooids en hees een ballad spelen (zoals het fraaie 'Down Under'). Op sopraan heeft hij een helder geluid en een soms adembenemende vingervlugheid (overigens niet te verwarren met loze virtuositeit). Zijn saxofoonlijnen sluiten soms aan bij de gitaarpartijen van Van Binsbergen, of gaan geheel hun eigen weg, kronkelend tussen ritme, harmonie en melodie.

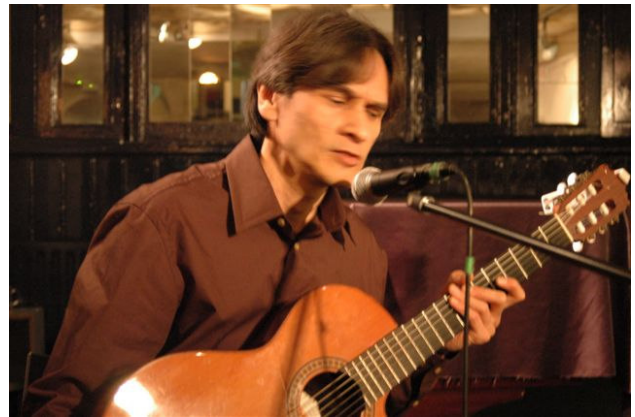
Corrie van Binsbergen (foto: Hugo Pinksterboer)

De bandleidster zelf, en drummer Niks, zijn behalve begenadigde instrumentalisten dus ook componisten van formaat. Van Binsbergen kreeg er al eens de Boy Edgar Prijs voor, maar Niks behoort blijkbaar nog steeds tot de categorie 'talent deserving wider recognition', zoals ze dat bij Downbeat altijd zo fijntjes verwoorden. Geheel onterecht, mijns inziens. Anders dan je van een drummer zou verwachten,

kies hij niet voor een doorpompende ritmische lijn, maar voor grillige patronen, waarin ritmiek, melodie en harmonie een subtiel verbond aangaan. En, zoals ik mijn recensie al begon, krijgen de vier bandleden van Niks en Van Binsbergen voldoende eigen lijnen en materialen om een spannend eindresultaat te genereren. Het publiek in de kleine zaal van het Zaanse poppodium De Kade (waar alweer enige tijd het Zaanse jazz-initiatief New Dutch Swing is neergestreken) maakte aldus kennis met de geboorte van een van de leukste kleine bands die er in het Nederlandse jazzcircuit moeten rondlopen.

(Herman te Loo)

IMPONERENDE OLAF TARENSKEEN IN DEN HAAG

In de Regentenkamer (Den Haag) trad donderdag 15 februari 2007 de jazz- en klassiek gitarist Olaf Tarenskeen op. Na verschillende standards op imponerende wijze solo ten gehore te hebben gebracht gaf hij zijn studenten de gelegenheid iets te presenteren. Die lieten zich niet onbetuigd en speelden er lustig op los, soms wel heel moeilijke stukken. Olaf Tarenskeen is niet alleen een virtuoos op zijn instrument, maar blijkt ook de geschiedenis van de jazz uitstekend te beheersen. Op de komende Pasar Malam Besar 2007 in Den Haag (mei/juni) maakt de gitarist deel uit van de musici die voor het thema 'De Indische Roots van de Haagse Jazz' zijn uitgenodigd. Samen met pianist Rob Agerbeek musiceren dan onder anderen ook Rob Pronk en Flip Willemsen. (Foto en tekst: George Dankmeyer)

JAZZ OP YOUTUBE

De website YouTube is een uitwisselingsplatform voor videofilmjes. Ook voor jazzliefhebbers is het smullen. Maak historische concerten nog een beetje mee: Ellington, Armstrong, Goodman, ze komen allemaal voorbij, maar ook een jonge Scott Hamilton. En luister beslist eens naar de veel te jong gestorven Eva Cassidy... een blueszangeres met de intensiteit en emotionele diepte van Billie Holiday. Om het u gemakkelijk te maken bevat de website MusicABC een webpagina waar de verschillende video's met een enkele klik van de muis zijn op te roepen. Het is vanzelfsprekend 'werk in uitvoering' en er wordt bijna elke dag wel iets aan toegevoegd. De YouTube startpagina is te vinden op www.music-abc.com/youtube-jazz.html/.

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

CONCERTVERSLAGEN VERVOLG

AVAILABLE JELLY MET TSJEBBE HETTINGA

Bezetting: Eric Boeren (cornet), Wolter Wierbos (trombone), Michael Moore (altsax, klarinet en basklarinet), Tobias Delius (tenorsax en klarinet), Ernst Glerum (contrabas) en Michael Vatcher (drums); Tsjebbe Hettinga (stem).

Datum en plaats: 23 februari 2007, De Harmonie te Leeuwarden

VOLVETTE JAZZ MET POËZIE

Bij de muziek van Available Jelly denk je aan communicatie, vrije improvisatie, warmte, verrassingen en spannende thema's. En verder aan humor en unieke solisten. In levende lijve is deze groep altijd een belevenis. De muziek van de groep is eigenlijk niet in woorden te vangen. Hoe kun je nou duidelijk maken dat Michael Vatcher tijdens het drummen bij elk stuk zijn eigen universum creëert, een wolk van slagen waaruit hij elke keer weer de juiste tik weet te kiezen, en dat hij zo de blazers stimuleert, stuurt en begeleidt? Of dat Ernst Glerum zonder op te vallen, samen met Vatcher zo'n basis legt dat de blazers hun vrije gang kunnen gaan? Alleen dit duo is al een feest. En dan nog de vier blazers: ze brengen avontuur, verrassing, samenspel.

Available Jelly met van links naar rechts: Michael Moore, Eric Boeren en Tobias Delius.

(Foto: Jos Krabbe)

Moore schrijft muziek met een eigen karakter, waarin vooral de stukjes ensemblewerk van de blazers onwaarschijnlijk mooi zijn. Daarin hoor je de melodische kanten van zowel altsaxofonist/klarinetist Moore als cornettist Eric Boeren. Daarnaast hebben tenorsaxofonist/klarinetist Tobias Delius en trombonist Wolter Wierbos vaak een vrijere rol. In Moores muziek valt van alles te ontdekken: solo's die tegendraads worden begeleid, abstracties en schijnbaar rommelige stukjes die perfect uitgevoerde slotmaten blijken te zijn. Available Jelly speelde stukken van Duke Ellington waarbij ze met zijn zessen het bigband-geluid van een man of vijftien voor hun rekening namen. De zes tovenaars slaagden erin dat geluid heel dicht te benaderen. En Ellington blijft verrassende muziek.

De grote verrassing van het concert was het moment, vlak tegen het einde van de eerste set, dat Wolter Wierbos even met Michael Moore smoesde en vervolgens vroeg of Tsjebbe in de zaal was. Jawel, antwoordde Hettinga. Of hij dan een

gedicht wilde voordragen? Begeleid door het sextet, bracht de Friese dichter vervolgens op zijn meeslepende wijze het gedicht 'Bluesmuzyk in Tubaljocht' naar voren. Dat gebeurde overigens niet geheel onvoorbereid. Hettinga had een week eerder een cassette gekregen met daarop Available Jelly's versie van 'Baltimore Oriole' en had daar een gedicht van hemzelf bij gezocht. Er kon niet meer worden geoefend, maar groep en dichter brachten een onwaarschijnlijke eenheid van tekst en muziek tot stand. Toen de muzikanten hun werk hadden afgerond was Hettinga nog niet klaar: hij ging nog even alleen voort. Een belevenis waar je bij moet zijn geweest om te begrijpen wat toen plaatsvond. (Hessel Fluitman)

KAI VON ROSENBERG TRIO & SANNA VAN VLIET

Bezetting: Kai von Rosenberg (gt), Niels Tausk (b), Wim Kegel (dr) en Sanna van Vliet (voc).

Datum en plaats: 1 maart 2007, Café-restaurant Hotel De Waag te Hilversum

ONGECONPLICIEERDE JAZZ EN OPMERKELIJKE SCATTVOICALS

Een donderdagavond, koopavond, centrum Hilversum en een oud café uit 1910 met dito interieur. Een gezellige sfeer en een uitstekende ambiance voor een avondje jazz.

Aanvankelijk relatief weinig bezoekers, wel veel collega's, onder anderen Jan Huijds, Ferdinand Povel en Lex Tanger. Het repertoire bestond hoofdzakelijk uit het American Songbook.

Sanna van Vliet beet de spits af met 'East of the sun' en meteen werd duidelijk dat dit een avondje zou worden van ongecompliceerde jazz. Bijgestaan door een goed ingespeeld trio met de bescheiden bassist Niels Tausk en de extraverte drummer Wim Kegel. Leader/gitarist Kai von Rosenberg is met zijn inventieve spel een regelrechte kanjer. In de door Sanna van Vliet ten gehore gebrachte ballads viel hij op door zijn mooie, zeer ingetogen spel.

De sfeer van vertrouwde lag misschien ook wel aan het feit dat Sanna vijftien jaar geleden in dit café werkte en dat vele aanwezigen hotelgast waren of zijn geweest als zij werkten in de Wisseloord Studio's of op het Mediapark. Duidelijk was iedereen gecharmeerd van Sanna's uitvoering van 'All the things you are'. Voor mij was dit concert een bevestiging van mijn mening - ik zag haar voor het laatst twee jaar geleden in jazzclub Langs de Lijn - dat Sanna van Vliet de enige zangeres in Nederlands is die de scatvocal tot in de puntjes beheerst.

Na de pauze kroop Lex Tanger achter de drums en hij had het duidelijk niet verleerd. Smaakvol en met temperament bewees hij dat hij een goede leerling van de legendarische slagwerker Gerard van Bezeij is geweest. De Tanger/Van Vliet-combinatie leverde een mooie versie op van 'I remember April'. Van het kritische Gooise publiek mogen zangeres en trio nog wel eens terugkomen. Waar uw recensent zich bij aansluit.

(Ton Luiting)

JAZZFLITS

CONCERTVERSLAGEN VERVOLG

OTTOMANIA JAZZ QUARTET & SARALEE VOS

Bezetting: SaraLee Vos (voc), Stormvogel (p), Semmy Prinsen (ts), Rico de Jeer (b) en Gunnar Graafmans (dr).
Datum en Plaats: zaterdag 3 maart 2007, Jazzclub Artishock te Soest.

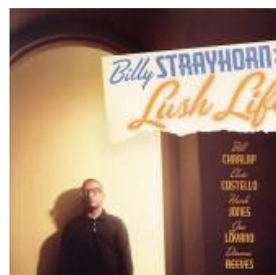
Het Ottomania Jazz Quartet werd onlangs opgericht en als hommage vernoemd naar de Soester beeldend kunstenaar Otto Prinsen († 2006), die als medeoprichter van Artishock de jazz binnen de muren van deze artiestensociëteit bracht. Het kwartet speelt een combinatie van cool-jazz, avant-garde en hardbop. De binnenkomer zaterdag 3 maart was de Sonny Rollins-standard 'Sonny moon for two', waarmee de toon was gezet. Daarna kwam SaraLee achter de microfoon, die met haar prachtige dictie en zuiver stemgeluid een mooie interpretatie neerzette van Monks 'Round Midnight'. Deze jonge muzikanten volgen geen stramien en elk nummer is een verrassing. Zo wordt de aandacht van de luisteraar vastgehouden. Semmy Prinsen op sax heeft een mooie (soms Ben Websterachtige) bruine toon. Pianist Stormvogel is een klasse apart, die zijn soli steeds weer een andere inkleuring geeft. Bassist Rico de Jeer is een minutieuze stuurder die alle solisten in balans houdt. Het hoogtepunt van de avond was John Coltranes 'Impressions'. Het leek of het kwartet daarin een transformatie doormaakte. Verstilde pianotonen, soms uitmondend in razendsnel pianospel en een minutenlange drumsolo van Graafmans, die nergens verveelde en gelukkig niet leidde tot het overbekende circusgedoe. Al met al was het een gevarieerd avondje jazz, waar ik de volgende zondagochtend met plezier op terug keek. (Ton Luiting)

'MOEILIJKE' HARMEN FRAANJE IN ROTTERDAM

In een dubbelconcert in het Rotterdamse Lantaren Venster trad op 3 maart na de pauze pianist Harmen Fraanje met zijn kwartet op. Hij maakte het de luisteraar niet gemakkelijk met een moeilijk te volgen stuk van een uur. De bijdragen van hemzelf en gitarist Anton Goudsmit waren respectievelijk lyrisch en vet. Drummer Toma Gouband had zich achter een stelling van toeters en bellen verschanst en was nadrukkelijk aanwezig. Bassist Brice Soniano beperkte zich niet tot zijn instrument, maar begon zo nu en dan spontaan te zingen. "Deze groep heeft geen leiding nodig", zei Harmen na afloop. (Tekst en foto: Jan Klupper)

JAZZRADIO TOP 10

- 1. VARIOUS ARTISTS**
Billy Strayhorn: Lush Life
- 2. DAVID 'FATHEAD' NEWMAN**
Life
- 3. MATT WILSON**
The Scenic Route
- 4. HENDRIK MEURKENS**
New York Samba Jazz Quintet
- 5. HARRY CONNICK, JR.**
Chanson Du Vieux Carre
- 6. WAYNE BERGERON**
Plays Well With Others
- 7. JIMMY HEATH BIG BAND**
Turn Up The Heath
- 8. TIERNEY SUTTON BAND**
On The Other Side
- 9. RUSSELL GUNN**
Russell Gunn Plays Miles
- 10. LARRY WILLIS**
Blue Fable

De Jazzradio Top 10 [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio.](#)

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Redactie:** Hans van Eeden, Sandra Sanders, redactie@jazzflits.nl. **Vaste medewerkers:** Paul Blair (New York), Hessel Fluitman, Frank Huser, Peter J. Korten, Lex Lammen, Jaap Lüdeke, Ton Luiting, Herman te Loo, Jan J. Mulder en Han Schulte. **Vaste fotografen:** Tom Beetz, Tony Daenen en Mich Leemans. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. De redactie is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor de bijdragen van medewerkers. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **Beheerder website:** Henk de Boer. **Aan JAZZFLITS kunnen geen rechten worden ontleend.**

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

IN MEMORIAM

Door Han Schulte

PEGGY GILBERT (102): OUDSTE JAZZFEMINISTE EN SAXOFONISTE

Op 102-jarige leeftijd overleed op 12 februari jl. in het St. Joseph ziekenhuis in Burbank tenorsaxofoniste Peggy Gilbert (1905–2007) door complicaties na een heupoperatie. Zij trad op 98-jarige leeftijd nog professioneel op en was op dat moment de oudste, actieve jazzmuzicienne en bandleidster. Haar vader John Knechtges was leider van het Hawkeye Symphony Orchestra in Sioux City, Iowa, dat 'stomme' films begeleidde. Van hem kreeg zij vioolles en met hem trad ze vanaf haar negende jaar op. Ook leerde ze piano spelen, maar haar interesse lag in de jazzmuziek en met name bij de tenorsax. Dat was om twee redenen opvallend: allereerst werden meisjes in die periode en ook daarna verondersteld geen blaasinstrumenten te bespelen. Daarnaast was jazzmuziek voor 1920 amper via platen of radio te horen. Een locale bandleider gaf haar saxlessen en een jaar na het verlaten van high school startte zij in 1923 haar eigen 'all-female' jazzband de 'Melody Girls'. Hun optredens in hotels en restaurants werden uitgezonden door het locale radiostation KSCJ. Vijf jaar later verhuisde zij naar Hollywood. Met haar zesvrouws-saxofoonensemble begeleidde ze Rudy Wiedoft, die op een tenorsax in C speelde, de C-melody sax, die bij hem klonk als een altsax. Met deze 'Saxophobia Idea' show werd heel Noord-Amerika en Canada doorkruist. Ondertussen nam zij de naam van haar moeder, een operazangeres, aan als artiestennaam, omdat de buitenlands klinkende naam Knechtges moeilijk uitspreekbaar was. Na een uitstapje in 1933 naar het damesorkest 'Boots and Her Buddies' bleef Peggy haar eigen damesbands leiden. De twintiger en dertiger jaren waren niet zo slecht voor damesshowbands, zoals Tony Curtis en Jack Lemmon zich als werkloze musici in de film 'Some like It Hot' (1959) realiseerden, toen zij zich in travestiekleding aansloten bij een veelgevraagd damesorkest, dat zangeres Marilyn Monroe moest begeleiden. Peggy Gilbert organiseerde talloze damesbands met name voor de filmindustrie en speelde zelf altijd mee op tenorsax en ver-

zorgde de arrangementen. Voor 'The Great Waltz' (1938) verzamelde zij meer dan honderd musiciennes voor een muzikale tuinscène. Het jaar daarvoor was zij naast Les Hite, Benny Goodman, Stuff Smith, Ben Pollack en Louis Prima de openingsact bij het 'Second Hollywood Swing Concert'. Dat hadden de filmproducers niet vergeten. Down Beat publiceerde in 1938 het artikel 'Why Women Musicians Are Inferior'. Gilbert klom met vijftien jaar professionele ervaring in de feministische pen, maar tot haar ontsteltenis zette Down Beat boven haar stuk een discriminerende kop: 'How Can You Blow a Horn With a Brassiere?' In datzelfde, actieve jaar traden haar 'Early Girls' op als huisorkest voor radiostation KMPC. Daarna werkte ze voor CBS met haar bigband 'Victory Belles' en in de oorlog voor de militaire USO-show in Alaska. Rond 1949 werd het werk voor bands schaars, mede omdat bioscopen met een showpodium geen damesorkesten meer engageerden uit kostenoverwegingen. Peggy nam een baan aan als secretaresse bij de muziekvakbond Local 47 in Los Angeles. Daarnaast deed zij gastoptredens en bleef muziekbonden bestoken met de vraag waarom vrouwen achtergesteld werden. Haar pleidooien voor gelijke behandeling publiceerde zij ook in haar column voor het Local 47 nieuwsbulletin. Op 69-jarige leeftijd startte zij de 'Dixie Belles', die van 1974 tot 1998 in Zuid-Californië optraden en talloze tv-shows oplistonden, waaronder die van Johnny Carson. In 1986 produceerde de band een dixieland-lp. In de jaren voor haar dood werd met name in seniorentehuizen de documentaire vertoond, die musicologe Jeannie Pool regisseerde: 'Peggy Gilbert and her All-Girl Band'. Daarnaast corrigeerde zij tot de dag voor haar operatie de biografie, die Pool samen met haar schreef: 'The Peggy Gilbert Story: American Jazz Band Leader, Saxophone Player and Advocate for Women Musicians'. De andere jazzmusicus die tot op hoge leeftijd muzikaal actief was, pianist/componist Eubie Blake werd 101 jaar. Gilbert versloeg hem met een vol jaar.

BIMHUIS

Bimtips van Jaap Lüdeke

Waarschijnlijk is het verschijningsuur van deze Flits te laat om nog te wijzen op het concert van meester gitarist Pat Martino – zondag **11** maart – 21.00 uur. Daarom niet getreurd want het Bimhuis in Amsterdam heeft de rest van de maand nog een aantal imposante coryfeeën.

Goudsmit, Trujillo, Vierdag & Vink op zaterdag **17**, of The Leaders met onder anderen Chico Freeman, de volgende dag. Altsaxofonist/docent Bunky Green komt donderdag **22** maart.

Dan zaterdag **24** maart: het Belmondo & Yusef Lateef Sextet. Zondag **25** maart zijn pianist Jason Moran en zijn Band Wagon aan de beurt.

De laatste dagen van maart zijn gereserveerd voor alt- en sopraansaxofoniste Tineke Postma, inclusief pianist Randal Corsen (vrijdag **30**) en de dag daarop: Turkey Now – Istanbul Vibes met het Onur Ataman Ensemble plus gast Eric Vloeimans en zangeres Sibel Köse in gezelschap van Michiel Borstlafs trio.

De concerten beginnen steeds om 21.00 uur. Wijzigingen voorbehouden.

(www.bimhuis.nl)

NEW YORK CALLING

Door Paul Blair

MOODY'S MOOD FOR...SHARING

You needn't address him as "Doctor," though he's already received several honorary degrees. "Mister" seems far too formal. So, in fact, does "James." Yes, he's an NEA Jazz Master honoree, a medal winner during a Juilliard ceremony last month and a not-unfamiliar face at the White House. But 'Moody' is what he'd rather be called. And if you're ever in the same room with him, he'll sincerely welcome the chance to shake your hand.

Oddly enough, Moody's name is best known to members of the non-jazz audience through a song called 'Moody's Mood For Love' that's already been recorded vocally by George Benson, Bill Laswell, Aretha Franklin, Quincy Jones, Eric Marienthal, Chuck Brown, Queen Latifah, Richard 'Dimples' Fields and Van Morrison, as well as by Carmen Lundy, Karin Krog, Lionel Hampton and Tito Puente. Eddie Jefferson (who sang with Moody back in the day) wrote the vocalese lyric. King Pleasure had a jukebox hit with it in the early 50s. And it was all based on a beautifully structured instrumental solo on 'I'm In The Mood For Love' recorded in Stockholm by Moody in 1949 on a silver alto borrowed from Swedish saxophonist Lars Gullin. That delightful Moody solo, by the way, is still available as a download. Finally hearing it *without* those familiar words is itself a kick.

Of him, former employer and longtime cohort Dizzy Gillespie said this: "Playing with James Moody is like playing with a continuation of myself." Among Moody's career highlights are membership in Gillespie's pioneering big band, appearances with Miles Davis and Max Roach around Europe in the late 40s, numerous recordings with his own small groups for the Argo and Prestige labels, and then (after several years away from jazz with show bands in Las Vegas) a return to the scene with a new round of guest appearances and albums. First prominent on alto, Moody has long been one of the best improvisors on flute. His approach to the soprano saxophone is equally distinctive. Yet he insists that tenor is presently his main horn. His versatility and taste on all four instruments are well-displayed on a couple of Warner Brothers cd tributes devoted to the legacies of Frank Sinatra and Henry Mancini. What could have been over-produced and over-hyped "concept albums" aren't, thanks to Moody's commanding musicianship and innate good taste.

Look for Newark-reared Moody in New York once again this month for a special fund-raising event at B.B. King's to benefit a scholarship fund that he and his wife Linda established in 2005 to support deserving young musicians attending the Conservatory of Music at Purchase College. Among the notables on the bandstand will be trumpeters Jon Faddis (also serving as the evening's musical director), Jimmy Owens and Roy Hargrove; reedmen Paquito d'Rivera and Ken Peplowski; pianists Jeremy Monteiro (a Moody admirer based in Singapore), Mike Longo and Renee Rosnes; Israeli guitarist Yotam Silberstein; bassists John Lee and Todd Coolman (the latter, who heads up the jazz studies program at Purchase, has been Moody's bassist-of-choice in recent years); drummer Adam Nussbaum; and singer Roberta Gambarini; along with several other Moody admirers likely to fall by. "Myself, I didn't have opportunities for formal music instruction," recalls Moody, newly returned from appearances in

Thailand and Japan, on the phone from his San Diego home. "I just sort of jumped into it. Once, though, when Dizzy and I were sitting around talking, I was wishing out loud that I'd had more chances to study music. And Dizzy said, "Well, you ain't dead!" A light sort of went on in my head, and soon I had theory books piled up to my eyeballs. Many other people helped, too: Tom McIntosh, David Baker, Mike Longo, to name just three. The Purchase program is assisting lots of deserving young musicians – and we definitely want to aid that program in any way we can."

Another honor just accorded to this master musician was the Grammy Foundation President's Merit Award, presented in Los Angeles on February 6, "...for his brilliant career as a pioneering bebop saxophonist and flutist, tireless educator and iconic improviser, whose solo on 'Moody's Mood For Love' has permanently enriched the legacy of instrumental and vocal jazz alike." We think it's simply a case of one long-established institution honoring another.

The James Moody Scholarship Fund Benefit Concert takes place at B.B. King's on March 26. Moody's quartet with Renee Rosnes, Todd Coolman and Adam Nussbaum holds forth at the Blue Note for five nights – March 28 through April 1.

Paul Blair is editor of the New York jazz monthly called *Hot House* and also a tourguide who leads jazz-focused walking tours in Manhattan and Brooklyn. For details, visit www.SwingStreets.com.

VERVOLG PAGINA 1

AFSCHEID MICHAEL BRECKER

Op verzoek van de weduwe werd er geen saxofoon gespeeld; saxofonist Liebman nam daarom voor de gelegenheid een houten fluit ter hand. Tijdens de bijeenkomst tekende de New York Times uit de mond van Pat Metheny op dat het geen pretje was om na Michael Brecker te moeten soleren: "The most treacherous position in jazz was being the guy on the bandstand who has to take a solo right after Michael Brecker." Randy Brecker liet zich in vergelijkbare bewoordingen uit, toen hij verhaalde van de studiosessies waarin hij na zijn broer moest soleren. Dave Liebman stond stil bij het gemak waarmee Brecker zich ook in de popmuziek bewoog. Hiervan getuigde even later Paul Simon, die zijn hit 'Still Crazy after All These Years' met Herbie Hancock op elektrische piano zong; Michael Brecker nam indertijd in de studio de saxofoon solo voor zijn rekening. Omdat Brecker zich in zijn laatste levensjaar tot het boeddhisme bekeerde, gaven geloofsgenoten Herbie Hancock, Wayne Shorter, Buster Williams en Breckers zoon Sam tot slot gedurende vijf minuten een boeddhistische chant ten beste.

IN DE VOLGENDE JAZZFLITS ONDER MEER:

Lüdeke Straightahead - Radioprogramma 'Lüdeke Straightahead' op de ConcertZender van wekelijks naar twee keer per maand.

Midnight Express - Gronings festival Midnight Express is blijvertje op de jazzagenda van april.

Porgy en Bess - Vijftigjarig podium Porgy en Bess maakt jubileummagazine.

Meer Jazz - Bob Mintzer en Greetje Kauffeld op komend Meer Jazz Festival in Hoofddorp.